

Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
Bhar.III.567/2023/6.

A Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2023. november 23. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság 2023. június 20. napján kihirdetett 3.Bf.143/2023/10. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlott bűnös

1 rb. rablás büntetében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés g) pont],

1 rb. okirattal visszaélés vétségében [Btk. 346. § (1) bekezdés a) pont] és

1 rb. készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében [393.§ (1) bekezdés a) pont] is.

A bíróság a vádlott szabadságvesztés büntetését 11 (tizenegy) év szabadságvesztésre és 8 (nyolc) év közügyektől eltiltásra súlyosítja.

Terhelt1 vádlott vagyona terhére 306 280 (háromszázhatyvan-hatszáznyolcvan) Forint erejéig vagyonelkobzást rendel el.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott által 2023. június 20. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés tartamába.

A harmadfokú határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az ügyben elsőfokú bíróságként eljáró Miskolci Járásbíróság 19.B.1236/2022/23. számú 2022. december 07. napján kelt ítéletével Terhelt1 vádlott bűnösségét állapította meg 3 rb. rablás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés g) pont], 3 rb. okirattal visszaélés vétségében [Btk. 346. § (1) bekezdés a) pont] és 3 rb. készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében [Btk. 393. § (1) bekezdés a) pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 11 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, amelyből a vádlott legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a vádlott által 2021. december 22. napjától előzetes fogva tartásban töltött idő szabadságvesztés tartamába történő beszámításáról, valamint a polgári jogi igényeket érdemben elbírálv, sértett1 magánfélnek 200.000, míg tanú3 magánfélnek 600.000 forint kártérítést ítelt meg, továbbá kötelezte a vádlottat az ezen összegek után járó illeték megfizetésére. A nyomozás során lefoglalt bűnjelek egy részét a vádlott részére kiadni rendelte, amelyekből a 27 darab 20.000 forintos címletű bankjegy kiadását visszatartotta a bűnügyi költség biztosítására, míg 2 darab DVD lemez iratok között történő kezelését rendelte el. Kötelezte továbbá 2.912.261 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen jogorvoslatra fenntartott háromnapos gondolkodási időben a vádlott és védője elsődlegesen részben bűnösség megállapítása miatt felmentés, részben téves jogi minősítés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében fellebbezett, míg az ügyész tudomásul vette a határozatot.

[3] A másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság a fellebbezéseket nyilvános ülésen felülbírálv a 2023. június 20. napján kelt 3.Bf.143/2023/10. számú ítéletével megváltoztatta az elsőfokú határozatot, és a vádlottat 1 rb. rablás büntette [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés g) pont], 1 rb. okirattal visszaélés vétsége [Btk. 346. § (1) bekezdés a) pont] és 1 rb. készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétsége [393. § (1) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette. A vádlott szabadságvesztés büntetését és a közügyektől eltiltás tartamát is 7-7 évre enyhítette, a szabadságvesztés tartamába a vádlott által 2021. december 22. napjától 2022. december 07. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt számította be és megállapította, hogy a Miskolci Rendőrkapitányság által bevételezett 27 darab 20.000 forintos bankjegyet a Miskolci Törvényszék Bírói Letéti Csoportja BLT.393-00008. szám alatt kezeli. Ezen pénzüsszetre vonatkozó lefoglalás megszüntetésével, a vádlott részére történő kiadásával és a bűnügyi költség biztosítására történő visszatartással kapcsolatos ítéleti rendelkezést mellőzte, az összeget pedig – a lefoglalás megszüntetése mellett – kiadni rendelte tanú3 sértett részére. A tanú3 magánfél részére megítélt kár összegét 60.000 forintra mérsékelte és az ezen összeg után fizetendő illetéket 15.000 forintban állapította meg, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A vádlott által a másodfokú eljárás során előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámította a szabadságvesztés tartamába, valamint kötelezte őt a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[4] A másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék ítélete ellen határidőben a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség a vádlott terhére nyújtott be fellebbezést. Álláspontja szerint az, hogy a törvényszék az 1. tényállási pontot érintően az elsőfokú bíróságtól eltérő módon azt állapította meg, hogy a cselekményt ismeretlen kilétű, világos felsőt és sötét színű nadrágot viselő személy követte el, részbeni megalapozatlanságot eredményezett. Ezzel szemben azonban az állapítható meg, hogy az elkövető egy terepmintás kapucnis kabátot, kék farmernadrágot, valamint sárgás színű lábbelit visel, ezért szükségtelenül és iratellenesen került sor a tényállás másodfokú bíróság által eltérő döntést eredményező módosítására. Mindemellett a vádlott az 1. tényállási pont kapcsán 137 780 forinttal, a 3. tényállási pont tekintetében pedig 168 500 forinttal, azaz összesen 306 280 forint összeggel gazdagodott jogtalanul és ennek erejéig vagyonek Kobzása alkalmazása indokolt. A fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében indítványozta – megalapozatlanság miatt – az ítéleti tényállás rendelkezésre álló iratok alapján, a Be. 624. § (2) bekezdése szerint történő megváltoztatását, helyesbítését és a rész-felmentő ítéleti rendelkezéssel szemben a vádlott bűnösségének a járásbíróság ítéletében foglaltak szerinti megállapítását, büntetésének a szerint történő súlyosítását azzal, hogy a vádlottal szemben összesen 306 280 forint összeg erejéig rendeljen el az ítéltábla vagyonek Kobzást.

[5] A vádlott és védője a másodfokú határozatot tudomásul vették.

[6] A Fellebbviteli Főügyészség a Bf.1055/2022/15.számú átiratában a vádlott terhére bejelentett fellebbezést módosítva tartotta fenn, és a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatásra utasítására tett indítványt a Be. 625. § (4) bekezdése alapján.

[7] Az ügyészi indítványra észrevétel nem érkezett.

[8] A Debreceni Ítéltábla a másodfellebbezést a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) 621. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen bírálta el, mivel a vádlott terhére fellebbezés nem történt, nyilvános ülés kitűzését pedig senki nem indítványozta. Ennek során első körben a másodfellebbezés joghatályosságát és terjedelmét határozta meg.

[9] A felülbírálat során az ítéltábla mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az előterjesztett másodfellebbezés joghatályos-e, vagyis alkalmas-e a harmadfokú eljárás megindítására.

[10] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal

ellentétes döntése esetén. A másodfellebbezés törvényi előfeltétele a Be. 615. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a)-c) pontja szerint a bűnösség kérdésében való eltérés az első- és másodfokú ítélet között.

[11] Jelen ügyben a másodfellebbezésnek a Be. 615. § (2) bekezdés b) pontjában írt feltétele teljesült, ugyanis az elsőfokú bíróság a vádlottat felmentette 1-1 rendbeli rablás büntetnének, okirattal visszaélés vétségének és készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségének vádjá alól, amely bűncselekményben őt az elsőfokon eljáró bíróság bűnösnek mondta ki, így az ítéltábla a vádhatóság fellebbezését joghatályosnak tekintette.

[12] A harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja értelmében a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, valamint a Be. 618. § (1) bekezdés b) pontja alapján az első- és a másodfokú bíróság eljárását vizsgálta felül.

[13] Az ítéltábla ellenőrizte, hogy az első- és másodfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat. Nem észlelt a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt un. abszolút eljárási szabálysértést, amely a bíróságok ítéleteinek a 625. § (2) bekezdésének a) pontjában előírt hatályon kívül helyezését indokolná. Vizsgálta, hogy megvalósult-e bármely egyéb eljárási szabálysértés [Be. 618. § (1) bekezdés b) pont], azonban ilyet sem tapasztalt.

[14] A vádhatóság perorvoslata a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség fellebbezés-módosításától eltérően, a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség fellebbezése szerint alapos.

[15] A Be. 619. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. A Be. 619. § (2) bekezdése szerint a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak. A vádhatóság a fellebbezésében valójában a másodfokú bíróság által megállapított tényállást vitatva, annak részbeni megalapozatlanságára hivatkozott. A Be. 592. § (2) bekezdése alapján a bíróság ítélete részben megalapozatlan, ha a bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a tényállás részben felderítetlen, a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, illetve, ha a bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.

[16] Ugyanakkor az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi LX. törvény 2023. január 1-jei hatállyal az alábbiak szerint módosította az eljárásjogi törvényt.

[17] A Be. 619. § (3a) bekezdése szerint, ha a másodfokú bíróság az 593. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel törvénysértő módon állapított meg az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást, a harmadfokú bíróság az ítéletnek a másodfokú bíróság eltérő tényállás megállapítását eredményező részét kirekeszti és a másodfokú bíróság által felmentett vagy megszüntetéssel érintett vádlott bűnösségét állapíthatja meg.

[18] E módosítás révén megnyílt a lehetősége az ítéltáblának a másodfokon eljáró törvényszék iratellenesen tett megállapításának kiküszöbölésére anélkül, hogy a másodfokú határozatot a fellebbviteli főügyészség – módosított – indítványa szerint hatályon kívül kellene helyeznie.

[19] Az ítéltábla a tényállás felülbírálata körében megállapította, hogy az irányadó történeti tényállás a másodfokon eljáró bíróság által az 1. tényállási pontban tett helyesbítése folytán vált részben megalapozatlanná, így ennek kiküszöbölése vált szükségessé az alábbiak szerint.

[20] Az ítéltábla a törvényszék által (másodfokú ítélet [35]-[36] bekezdések) a rendelkezésre álló iratok tartalmával ellentétes módon tett, azaz az elsőfokú ítélet [8] pontjában a 3. oldal első bekezdése helyett tett, valamint a [10] bekezdésben rögzített „ismeretlenül maradt személy” megállapításokat kirekeszti, és e körben a Miskolci Járásbíróság által megállapított tényeket tekinti irányadónak.

[21] A fenti, részbeni megalapozatlanságot teremtő iratellenesség ott érhető tetten, hogy a nyomozati iratok között két olyan okirati bizonyíték is fellelhető, ami az elsőbírói ténymegállapítást támasztja alá.

[22] Rendelkezésre áll a nyomozati iratok között egy 2021. december 23. napján rendőrfőkapitány rendőr-főtörzsőrmester által készített feljegyzés, ami rögzíti, hogy a Miskolci Önkormányzat által üzemeltetett, a helyszín1 utca és helyszín1 utca kereszteződésében található térfigyelő kamera felvételén az látható, hogy 2021.12.14-én 20 óra 43 perckor a sértett a helyszín2 irányából áthalad a gyalogátkelő helyen, a helyszín1 utcán található Spar irányába. Amíg az átkelésre várakozik, a lámpánál megjelenik mögötte egy személy, aki egy terepmintás kapucnis kabátot, kék farmernadrágot, valamint sárgás színű lábbelit visel.

[23] Egy másik, szintén 2021. december 23. napján készített feljegyzésben nyomozóhatóság tagja rendőr-őrnagy az 1. tényállással érintett helyszín közelében készült közterületi kamerafelvételt elemzi, amin nemcsak tanú sértett látható, hanem a sértett és az elkövető is. A kinagyítva kinyomtatott képkockákkal kapcsolatban a feljegyzést készítő azt is

rögzíti, hogy az elkövető a sértett észlelése előtt a másik irányba várt a tilos jelzés miatt, majd az eredeti útvonalát megváltoztatva indult a sértett után. A kinagyított képen az elkövető kapucnis, terepmintás kabátot, a kapucni alatt feltehetőleg fordított baseballsapkát, sötét nadrágot és sárga cipőt visel. A feljegyzés azt is tartalmazza, hogy a Terhelt1 által viselt (és fentebb rögzített) ruházat a másik két helyszínen (2. és 3. tényállás) is megtalálható.

[24] A fentieket erősítette az a tény is, hogy a vádlott mobiltelefonja mindhárom cselekménysor helyszínén és időpontjában a cellainformációk alapján a közelben volt.

[25] Ilyen bizonyítékok mellett nem lehet perdöntő egy idős korú sértett által elszenvedett, csupán néhány másodpercig tartó, sötétben elkövetett erőszakos cselekmény során „megfigyelt” személy, vagy általa viselt ruházat téves leírása, ahogy arra az elsőfokú bíróság is hibátlanul utalt.

[26] A törvényszék által a 3. tényállási ponttal összefüggésben rögzített, a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja szerinti részbeni megalapozatlanságot kiküszöbölő, a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján tett kiegészítésével (másodfokú ítélet [39]-[41] bekezdések) az ítéltábla maradéktalanul egyetértett, mint ahogy az e körben kifejtett indokolással is.

[27] Mindezek alapján a törvényszék – fenti kirekesztés mellett – megállapított tényállása törvényes és megalapozott, így a harmadfokú eljárásban is irányadóvá vált [Be. 619. § (1) bekezdés].

[28] Utal arra az ítéltábla, hogy a megállapított tényekkel kapcsolatosan a bizonyítékok eltérő értékelésének tilalma a harmadfokú eljárásban a Be. 617. § folytán alkalmazandó Be. 593. § szerint ugyancsak érvényesül megalapozott tényállás esetén, azonban ilyen irányú jogorvoslatot sem a védő, sem az ügyészség nem terjesztett elő. Az ügyészség jogorvoslata a megállapított tényállás alapján további bűncselekményekben történő bűnösség kimondására irányult.

[29] Figyelemmel arra, hogy a sértett idős koránál fogva korlátozottan volt képes a cselekmény elhárítására, az ítéltábla a megállapított tényállás alapján bűnösnek mondta ki Terhelt1 vádlottat további 1 rb. rablás büntetében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés g) pont].

[30] Tekintettel arra a rablási cselekményhez szorosan kapcsolódó tényre, hogy a terhelt a sértettől – utóbbi beleegyezése nélkül – közokiratokat és készpénz-helyettesítő fizetési eszközt is elvett, a rablással valóságos anyagi halmazatban álló 1 rb. okirattal visszaélés vétségében [Btk. 346. § (1) bekezdés a) pont], valamint 1 rb. készpénz-helyettesítő fizetési

eszközzel visszaélés vétségében [393.§ (1) bekezdés a) pont] is ki kellett mondani Terhelt1 vádlott bűnösségét.

[31] A büntetés kiszabása során kisebb nyomatékka bíró enyhítő körülmény volt – a terhelt akaratán kívüli – részbeni megtérülés, a csekély mértékű beismerés, ugyanakkor nyomatékos súlyosító körülményként kellett értékelni a többszörös halmazatot és az igen aljas elkövetési módot, így annak fényében, hogy az irányadó középérték 10 év, a vádlottal szemben kiszabott fő-, és mellékbüntetést az ítéltábla lényegesen súlyosította.

[32] Alapos és meggyőző volt a másodfokú bíróság okfejtése a lefoglalt bankjegyekkel összefüggésben, amely kellő alapot nyújtott a vagyonekbevitel tekintetében hozott rendelkezésnek, ami összességében a tanúlnak okozott 137 780, valamint – a megtérülésre figyelemmel – tanú3 sértettnek okozott 168 500 forint összegből tevődik össze.

[33] Az ítéltábla a vádlott által a másodfokú ítélet meghozatala óta előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésekbe a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdései alapján beszámította

[34] A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 617. § folytán alkalmazandó Be. 613. § (1) bekezdés alapján kötelezte a vádlottat.

[35] A harmadfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés a Be. 615. §-a alapján kizárt.

Debrecen, 2023. november 23.

Záradék: A Miskolci Törvényszék 3.Bf.143/2023/10. számú ítélete a harmadfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. november 23.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke